

GOVERN BALEAR

Nº3/Desembre 1988
FULL INFORMATIU

CONSELLERIA D'AGRICULTURA I PESCA
DIRECCIÓ GENERAL D'ESTRUCTURES
AGRÀRIES I MEDI NATURAL
Servei de Conservació de la Naturalesa

papers de la NATURA

EL PARC DE S'ALBUFERA

EL PARC, A LA FI

El 28 de Gener del 1988 és una data històrica per a la Conservació a les Balears. Aquest dia, el Consell de Govern a proposta de la **Conselleria d'Agricultura** aplicava, per primera vegada, la Llei d'Espais Naturals Protegits de 1975, declarant el Parc Natural de S'Albufera de Mallorca.

El Parc s'estén sobre 1.700 Ha. de prat i de dunes, pràcticament tot el que queda de S'Albufera de Muro i Sa Pobla.

El procés ha estat molt llarg: propostes naturalistes internacionals, estudis científics, adquisicions de gran part de la zona humida, expedients... L'aprovació del decret ha obert una nova dinàmica, i s'ha consolidat amb la seva publicació al BOCAIB (13.2.88), la constitució de la Junta Rectora (10.6.88), i el nomenament del Director-Conservador (18.7.88).

El Parc no és una finalitat en sí mateix, sino una eina, que ha de permetre en el futur immediat la ferma aplicació jurídica i financera dels principis de la conservació (mantenir els processos ecològics i preservar la diversitat genètica) en harmonia amb un ús públic adequat de l'àrea, en benefici del patrimoni natural de les Balears i la sensibilització conservacionista de tots els illencs.

Una de les primeres tasques desenvolupades en relació al Parc ha estat dissenyar el logotip que ha d'identificar-lo. Amb aquesta finalitat, es va convocar un concurs públic, que va guanyar la feina presentada per Portafolio S.A.

El Jurat (J. Ulbricht, A. Ferragut, M. A. Borràs, M. Castelló, J. Casesnoves i Joan Mayol) es decantà per aquesta obra que ha aconseguit gràficament integrar l'aigua, la vegetació i la fauna, els elements fonamentals de la Naturalesa de S'Albufera, recollits pe un sol eclipsat, símbol de l'energia unitària de tots els ecosistemes.

S'ALBUFERA DE MALLORCA

Parc Natural

LA GESTIÓ DEL PARC, PROTECCIÓ EN MARCHA

LA GESTIÓ

La gestió d'un espai natural és el conjunt d'activitats (en un sentit molt ampli) que es desenvolupen en el si del mateix, amb una incidència més o manco gran sobre els seus elements.

Hi pot haver casos en que un espai natural estigui protegit per una gestió passiva, que consisteix, pràcticament, en sostreure aquest espai de qualsevol tipus d'ús. Seria, aquesta, una gestió de prohibicions, que implicaria la desaparició de qualsevol ús dels seus recursos naturals.

Però això és excepcional. En general, hi ha un ús més o menys intens dels espais naturals: com a mínim, visites i contemplació de la Naturalesa; a més molts d'interessos, que poden ser legítims i acceptables en un espai natural protegit, conflueixen sobre ell: usos agrícoles, ramaders, forestals, turístics fins i tot, el dilema caça-no caça, la pesca, etc...

La declaració del Parc Natural implica un compromís ferme de l'administració de gestionar aquest espai amb objectius conservacionistes: en el cas de S'Albufera, la propietat pública de més del 75% del parc facilita la gestió, que s'ha d'estendre a tot el conjunt, encara que de manera diferent.

En el cas de S'Albufera, la gestió és un repte molt interessant, ja que ens trobam en un espai alterat per l'home en un entorn definit (urbanitzacions, tèrmica, etc.) que requereix una aferrissada conservació dels elements naturals del Parc i una restauració dels seus valors, alguns d'ells perduts. A més, el decret de declaració preveu una zonificació diferenciada i la possibilitat de l'aqüicultura.

EL PLÀ

El Pla de Gestió del Parc constituirà el document de referència per a totes les tasques que s'hi portin a terme. Actualment, un equip tècnic procedeix a la redacció d'un esborrall, que ha de ser sotmès a la Junta del Parc. Aquesta junta ha d'informar la proposta, i elevar-la al **Conseller d'Agricultura**, que aprova definitivament el Pla.

Fotges a una de les illetes que s'han creat al Gran Canal.

Per tant, seria massa prest per a parlar-ne amb detall. Adelantem, però, que el Pla preveu una restauració tant gran com sigui possible dels espais oberts, a S'Albufera, controlant l'excés de canyet que pateix. Hem organitzat, aproximadament, la superfície ocupada per les aigües lliures de S'Albufera des de 1850, i es pot veure un espectacular retrocés. Certament, a la darrera figura manca l'Estany des Ponts, encara obert avui, però es troba totalment urbanitzat i contaminat i no té gairebé cap valor biològic.

Recuperar les aigües lliures és un objectiu que requereix diverses eines. En alguna àrea, caldrà dragar, ja que els sediments aportat pels torrents, o l'acumul d'arrels i matèria orgànica generada per la vegetació fa inviable cap altre sistema. Però hem calculat que quasi 500 Ha. del parc són perfectament pasturables, i el bestiar domèstic ens pot permetre de regenerar el paisatge primitiu de S'Albufera, i incrementar molt la seva capacitat per a rebre ocells, especialment anàtides hivernants. La regeneració de pastures requereix, de vegades, intervencions puntualment traumàtiques, i en concret, l'ús de foc. A nivell experimental, enguany s'ha provocat un incendi controlat a Ses Puntes, amb un èxit complet: es va dominar perfectament el foc, i poques setmanes més tard, la guarda mixta (bous-cavalls) del PRAM ha pogut ocupar la parcel·la amb un magnífic resultat. Aquest mateix hivern, ja s'hi han vist diverses ànneres, agrons i altres espècies que fins ara no s'hi podien alimentar.

El pla ha de preveure la recuperació d'espècies extingides (Bec-vermell, Gall-faver, Flor den Nyofà, Castanya d'Aigua), la millora dels boscos d'oms, de polls i tamarells, la regulació de la pesca esportiva, un aprofitament de les anguilles (per motius culturals i d'interès comarcal) i el futur de la caça. Ara la caça no és possible en un 80% del Parc, i ha quedat severament reduïda a la resta.

El Parc també ha de regular l'ús públic de l'àrea. No és tasca sencilla: tenim una gran platja i el bosc de Muro on s'han d'armonitzar les pràctiques d'esplai amb la conservació. La zona humida també reb una pressió considerable, especialment d'escolars. Les visites són molt desitjables, perquè contribueixen a difondre el missatge de la Conservació; però a la vegada, sense un control acurat, poden implicar una degradació d'aquest espai.

I MENTRES

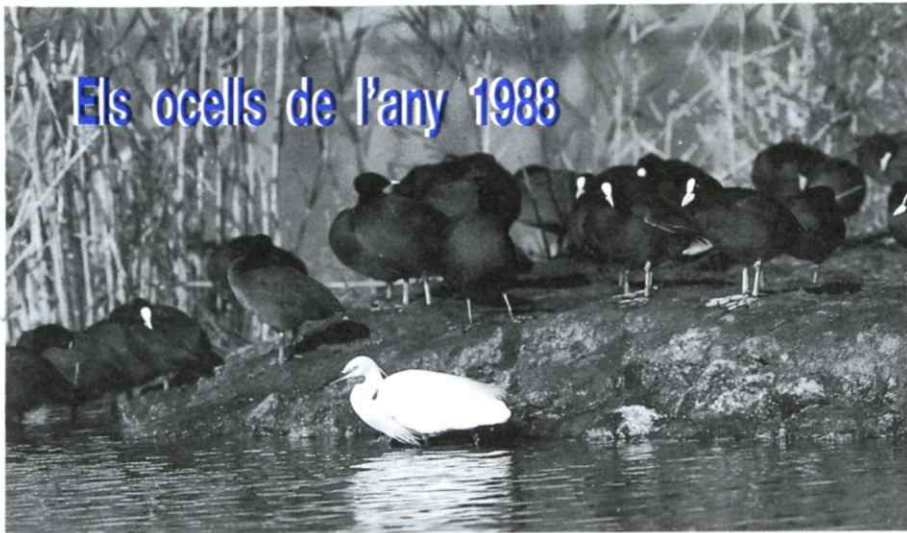
No és possible "aturar" el parc fins que el Pla estigui llest. Per això mateix, la Junta va considerar un Pla Provisional per al 1988, vigent ara. Amb ell, s'han dragat una gran part del Gran Canal i el Canal Loco, amb magnífics resultats ecològics (sols al Gran Canal hi ha hagut aquesta tardor fins a 1.100 fotges, quan altres anys no arribaven a 50!). La regulació de l'aigua per un sistema de comportes està ja molt avançada, i han començat les pastures.

El Pla serà la manera d'aplicar, dins del Parc, la protecció de veritat. Quan aquest document estigui aprovat, "Papers de la Natura" publicarà un resum, tant detallat com sigui possible.

Aigües lliures de s'Albufera al 1850, 1950 i en el Parc.

Els ocells de l'any 1988

Setmesó *Podiceps ruficollis*. Destaca la concentració de 84 exemplars al Cibollar el 3/09, amb agrupacions progressivament menors, abans i després.

Soterí gros *Podiceps cristatus*. El 10/09 s'establí un ex. al Cibollar, on hi ha romàs fins ara.

Corpetassa *Phalacrocorax carbo*. S'observa el primer el 26/09, i el màxim observat fou de 58 ex. (dia 22/11).

Orval *Nycticorax nycticorax*. La presència d'aquest ocell ha estat continuada durant tot l'estiu. El nombre màxim observat ha estat de 60 ex., el dia 31/08.

Toret *Ardeola ralloides*. Es veuen dos exemplars a l'aguait Bishop el 21/06, i un a la carretera des Mig el 28/07.

Esplugabous *Bubulcus ibis*. Es repeteix enguany la hivernada: el primer arriba dia 26/10 i actualment són 11 els que acompanyen el bestiar del Parc.

Agró blanc gros *Egretta alba*. El 7/06, un ex. a l'aguait Bishop, i un del 7 al 18/10, pel Cibollar.

Agró blanc *Egretta garcetta* Màxims de 42, desde el dia 7 a 18 del 10, el 8/09, i 60 el 18/12.

Agró *Ardea cinerea*. Hi ha una observació el 31/06, i durant l'anellament dels agrons rojos (5/07), dos volaven cridant sobre la colònia.

Agró roig *Ardea purpurea*. S'anellen 10 polls, i el mínim efectiu de la colònia enguany ha estat de 30 parelles. La darrera dada és de dia 1/10. Quinze dies abans es veien concentracions (15-20), remuntant a posta de sol i partint en direcció SW.

Bec-planer *Platalea leucorodia*. Un el 28/02 al Cibollar.

*Bec-planer africà *Platalea alba* cf. Vista des del 7/06 al 24/09. No tenia anelles, el comportament era ben esqui i el plomatge, impecable. No hem tengut notícies de cap fuga de l'espècie en centres ornitològics captius.

Ibis negre *Plegadis falcinellus*. Diverses cites: 23/04, 6/09, 7/09, 16/10 (dos exemplars) i 18/10. Sempre al Cibollar i Salinetes.

Flamenc *Phoenicopterus ruber*. En total, 38 cites (extremes, 12/03, de 24/08 a ara). El màxim ha estat de 5 (10/09). Han pogut llegir-se dues anelles numerades, que corresponen a la reserva de la Camarga.

Oca *Anser anser*. S'observen des del 3/11. Actualment hi ha 6 *A.a.anser* i 2 *A.a.rubrirostris*.

Annera blanca *Tadorna tadorna*. 12 ex. el dia 12/11.

*Annera canyella *Tadorna ferruginea*. S'observen 4 ex. el 23/11 a Ses Salinetes i al Cibollar, actualment n'hi ha tres.

Coll-blau *Anas platyrhynchos*. Avaluam en 1.500 exemplars els presents en el Parc en aquest moment.

Cel-la rossa *Anas crecca*. Present des del 19/8. Avaluam la població en 300 ex.

Siulador *Anas penelope*. Present des del 13/9. Població: 175 ex.

Cullerot *Anas clypeata*. Arriben el 20/8. Actualment són 200.

*Cel-la marbreca *Marmaronetta angustirostris* Dos ex. el 19/8, vists alguns dies, al Colombar.¹

Moretó *Aythya ferina* Arriben el 27/08, i actualment es mantenen uns cent exemplars en el Parc.

Moretó de puput *Aythya fuligula*. Els primers es veuen el 31/10, i es mantenen 20 o 25 exemplars (Gran Canal i Canal Loco).

Voltor *Aegypius monachus*. El 24/03 en passà un, a gran altària, sobre Sa Roca, en direcció SSE.

Esparver d'Albufera *Circus cyaneus*. Es veu des del 4/11. Hivernen al Parc dues femelles i un mascle.

Arpella *Circus aerogynosus*. Tres parelles confirmades (3,3 i 2 joves), encara que no s'han localitzat els nius. Probablement, tres parelles més. Abundant migració durant el Novembre (fins a 14 vists simultàniament). Actualment, n'hi pot haver uns 20.

*Esmerla *Falco columbarius*. Un exemplar femella hiverna pels Rotlls (1ª cita el 16/11) fins ara.

Falcó mari *Falco eleonorae*. Destaca la observació de 23 exemplars junts el 30/06, d'horabaixa.

Grua *Grus grus*. Dues cites: 1 l'11/06 i l'altre entre 6/11 a 25/11.

Fotja *Fulica atra*. Any molt bo, per l'abundància de macròfits a molts de canals. La màxima concentració fou de 1.100 en el Gran Canal els darrers dies d'Octubre, a les que cal afegir les del Cibollar, Colombars, etc. La població total d'aquesta tardor ha estat pròxima als 2.000 animals.

Garsa de Mar *Haematopus ostralegus*. 2 ex. el 8/09 al Cibollar.

Tirullilo menut *Charadrius dubius*. La població reproductora ha estat aproximadament de 30 parelles. La darrera observació és de un el 31/10.

Tirullilo cananegre *Charadrius alexandrinus* Prop de 50 parelles. Tant aquesta espècie com l'anterior sofreixen greus pèrdues d'ous i de polls per la pre-dació de la Gavina.

Corriol de Temminck *Calidris temmincki* Un a les Salines el 23/11.

Corriol bec-larg *Calidris ferruginea* Destaca una cita d'un el 19/07, en plomatge estival.

Corriol *Calidris canutus*. Un el 16/08, primera de les sis cites de l'any.

Bataillaire *Philomachus pugnax*. El 6/08, un a Ses Salinetes, i fins a cinc exemplars distints en altres dates. Al menys, dos mascles amb plomatge nupcial.

Cama-roja *Tringa totanus*. Confirmada la reproducció a les Salines, per l'observació d'un poll el 29/06.

Cama-roja pintada *Tringa erythropus*. Vist des del 11/07. Quatre exemplars continuen presents al Parc.

Cegall de mosson coa-roja *Limosa lapponica*. Observats 52 el 8/09, al Cibollar. Dos exemplars restaren al Parc fins al 12/10.

*Curlera bec-fi *Numenius tenuirostris*. Dues observacions d'un exemplar, els dies 6 i 19/08.

Curlera *Numenius phaeopus*. Un ex. tot el mes d'agost a Ses Salinetes. Altres observacions el 8/09, 8/11 i 22/11.

Durant el segon semestre de 1988, En Pere Vicens (contractat a l'efecte per ICONA i Sefobasa) s'ha encarregat d'observar sistemàticament la fauna del Parc. Aquestes dades, amb les observacions de la resta del personal del Parc i nombroses aportacions de visitants, ens han permès de sistematitzar un fitxer d'alguns milers de dades. Oferim aquí una antologia selectiva de les més interessants.

Un asterisc * indica les espècies que són cita nova per al Parc. La llista de l'avifauna del Parc inclou avui 230 espècies.

Cegall menut *Lymnocyptes minima*. Vista el 23/02, 2 ex. al Patrimoni.

Bec d'alena *Recurvirostra avocetta*. Tres cites. Destaquen 8 ex. el 19/09.

Avisador *Himantopus himantopus*. Avaluam en 50 parelles la població reproductora (20 a les Salines i 30 al Cibollar). El darrer es veu el 19/10, però en compareix un el 2/12, encara present.

*Paràsit *Stercorarius parasiticus*. Dos exemplars entre el Cibollar i la platja el 1/10.

Gavinó *Larus minutus* 8 ex (5 juv) el 22/11, al Cibollar.

Gavina de bec prim *Larus genei* 2 ex. el 10/09 al Cibollar, un d'ells, jove.

Gavina *Larus cachinnans* Concentracions de fins a 400 ex. als Colombars, moltes venen del femer de Muro.

Gavina d'hivern *Larus ridibundus*. Present tot l'estiu: 33 el 28/06. El 13/07 eren 120 exemplars.

Llambritja de bec negre *Gelochelidon nilotica* Quatre observacions. El 28/06 és la primera i més nombrosa: 3 exemplars a les Salines, molt lligats al lloc (displays d'atac a l'observador).

Llambritja de bec vermell *Sterna caspia* 5 observacions d'exemplars solitaris, entre 12/07 i 16/09.

Llambritja *Sterna hirundo*. Dos ex. pescant a l'Oberta el 13/11.

Abellarol *Merops apiaster*. La colònia pròxima al Parc ha estat de 18 parelles confirmades, i 25 avaluades. (L'any 1987 eren 35 les parelles a aquesta zona).

Falcia *Apus apus*. Sorpren l'observació de dos el dia 5/12.

*Terrolot de Prat *Calandrella rufescens*. Sis a Sa Roca, el 1/12.

Estornell *Sturnus vulgaris*. Durant el mes de novembre, acudeixen centenars de mils a dormir al Parc (a prop del milió?). El canyet des Colombar ha quedat momés pel seu pés. És possible que aquest deterior sigui la causa de la deserció? La presió de caça és molt intensa als voltants del Parc.

Corb *Corvus corax* destaca l'observació de 7 el 4/04.

¹ Aquesta és la primera cita oficial, però l'espècie havia estat vista i dibuixada per un autor anglès, fa pocs anys, en data indeterminada.

Bolets de s'Albufera

Girgoles de Poll

Malgrat l'absència de boscos de certa extensió, ambient preferit pels bolets per desenvolupar-se, a S'Albufera s'han classificat diferents espècies, algunes d'elles molt interessants, de les quals presentam a continuació una selecció amb indicis del biotops a on s'han detectat.

Pinars. Els pinarets dels turons de Ses Puntes, de sòl arenós i compacte, constitueixen una localitat molt rica.

Inocybe fastigiata

Inocybe dulcamara

Periza ampliata

Boletus fluryi "Pixacà"

Mycena seynii

Stropharia semiglobata

Paxillus pannoides "Girgola de Pi"

Amanita ovoidea "Farinera"

Fuligo septica var. *septica*

Volvariella pusilla c. f.

Turons. Principalment el de Ses Eres, amb vegetació rassa i alguns pins aïllats, sobre sol arenós consolidat.

Fuligo septica var. *flava*

Hygrophorus punicea c. f.

Psalliota campestris var. *pseudopratisensis*

Bosc en galeria. Vora els canals, amb humitat important, i sols fangós compactat. Bosc ben desenvolupat.

Limacella fumacea

Clavaria cinerea "Peu de Rata gris"

Helvella leucomus "Orella de llebre"

Pholiota aegerita "Girgola de poll"

Russula delica Aquesta és una espècie de Blava, pròpia d'Alzinars, que hem trobat devall de la única alzina que creix en el Parc.

Malecons. Vora els canals, sol fangós, amb nivell d'humitat important vegetació de canyissar i de bosc en galeria fragmentat.

Helvella costifera

Periza vesiculosa

Geopora foliacea

Volvariella speciosa var. *gloiocephala*

Tulostoma gioranellae

(Aquesta nota es deu al guarda del Parc, F. Lillo, que ha estat ajudat per J. L. Siquier i C. Constantino per les determinacions de les espècies. El Parc vol testimoniar-los la seva gratitud

El Peu de rata gris, un dels bolets de s'Albufera.

ESTUDI DEL CANYET DEL PARC

L'agermanament de S'Albufera amb la Baie d'Audierne ens ha permès introduir el Parc en un sistema europeu de zones humides, en el sí del qual es porten a terme estudis i experiències comparatives, d'interès científic i aplicat a la gestió de les zones protegides.

El primer estudi que aquest grup ha iniciat, amb la coordinació del centre d'investigació d'Harchies (a Bèlgica), és el de l'estructura i biomassa del canyet en relació amb l'avifauna nidificant. Amb un mètode unificat per tota Europa, s'han pres diverses mesures del canyet que es relacionaran amb la diversitat i densitat d'avifauna nidificant. Aquí es resumeixen els resultats de S'Albufera.

Seleccionarem tres tipus de canyet: jove sobre medi humit (el més productiu), jove en medi sec i vell sobre terreny sec, el de menor productivitat. Realitzarem set transectes, prenguem quatre mostres, de 50 x 50 cm., a les que es va tallar tota la vegetació a ras del sòl.

Es varen prendre diverses mides de cada planta, separant les espècies, dessecant posteriorment les mostres en una estufa a 105° durant 48 h., per a obtenir després les dades de biomassa.

Els resultats obtinguts són els següents:

	Nº tiges	Nº flors	Alt. cm	Diam. mm	Nº parassitats
Vell en medi sec	7,89	1,75	230,5	6,41	2,5
Jove en medi sec	27,5	0,25	117,9	3,26	13,8
Jove en medi humit	28,6	4,32	112,5	3,77	6
		Biomassa total	Id. flors	Id. altres sps	
Vell, medi sec		238,4	2,57	11,2	
Jove, medi sec		136,4	0,20	69,0	
Jove, medi humit		131,3	3,55	39,8	

Aquestes dades, en general, s'ajusten al que calia esperar segons la teoria de la successió: increment de biomassa amb la disminució de productivitat, i minva l'altura mitja. Les tiges parassitades són interessants de cara a l'abundància d'insectes, aliment fonamental de molts d'ocells.

Al 1989 s'estudiaran les poblacions d'ocells nidificants, per relacionar-les amb les dades anteriors.

NOTICIES DE L'AGERMANAMENT

L'agermanament de S'Albufera amb la Baie d'Audierne (Bretanya) comença a donar els seus fruits.

Tal com s'acordà als protocols firmats pels països interessats en aquest projecte de col·laboració entre zones humides arrel del Any Europeu del Medi Ambient, un dels objectius prioritaris era l'intercanvi de coneixements, i d'experiències que permetin una millor gestió dels espais naturals agermanats.

En el nostre cas l'intercanvi ja s'ha materialitzat amb les visites efectuades per tècnics d'ambdós països a les respectives zones humides o a reunions dels diferents grups de treball. Resumirem a continuació els intercanvis realitzats fins a hores d'ara.

Visita dels tècnics francesos del Conservatoire du Litoral et des Rivages Lacustres de Bretanya, del Departament du Finistère i de la Baie d'Audierne. Entre dia 5 i 12 de Març. Primers contactes després de la signatura de l'agermanament i coneixement de S'Albufera per part dels tècnics francesos.

Jornades de Treball a Lyndhurst (G. Bretanya) entre el 28 de Maig i 3 de Juny. Reunió dels grups de treball de Plans de Gestió i Interpretació i d'Us Públic.

Amb visites a diferents zones protegides, intercanvi d'opinions i discussions de temes relacionats amb Parcs i Reserves- Assistiren J. Muntaner i J. A. Aguiló.

Jornades de treball a Harchies (Bèlgica). Reunió del Grup de treball del "Canyet i la seva Gestió" a on s'acorda la posta en marxa d'un projecte europeu de tipificació dels diferents ambients dominats pel canyet (Vegeu més informació a l'apartat 1er. *Resultats de l'estudi del Canyet*). Hi assistí M. Castelló.

Visita de treball a Audierne. Jornades de feina dels tècnics mallorquins a la baie d'Audierne i altres zones protegides bretones entre el 25 i el 29 de Setembre. Assistents: J. Mayol, J. A. Aguiló i F. Lillo.

Visita dels Polítics Bretons i tècnics del pays Bigouden i del Conservatoire du Litoral i d'Audierne. La darrera visita efectuada els dies 2, 3, 4 i 5 de Novembre per una representació bretona per tal de promocionar el seu país, l'agermanament i el coneixement de les tasques de gestió i ús públic S'Albufera.

Com a resultat d'aquestes visites podem assenyalar el contacte establert entre els representants escolars d'ambdós països que ja estan preparant els seus respectius intercanvis; un altre dels objectius de l'agermanament i la voluntat oberta de la devolució de la visita l'any que ve per una representació balear a Bretanya, prevista per el mes de Març.

La Baie d'Audierne. Treballs de regeneració de les dunes.

BESTIAR A S'ALBUFERA

Gràcies al Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Agricultura i Pesca i el PRAM (Patronat de Races Autòctones de Mallorca) signat aquest mateix any, vaques i cavalls mallorquins pasturen des bell nou a determinades zones de S'Albufera des del mes de juny.

Hem recuperat així una imatge, la dels grans herbívors en el prat, en el marc del programa de gestió del canyet del parc. L'ús de S'Albufera per pastures està documentat des del s. XVI, i probablement és anterior. L'ocupació agrícola i arrocerà va significar una recessió del bestiar, que tornà al prat, de manera menys regular, en els anys 60. El bestiar és, de fet, una part de l'ecosistema de S'Albufera, de manera que la seva recuperació pot ser molt positiva biològicament.

Les característiques d'aquest bestiar fan que sigui una eina útil per al control de la vegetació. Volem assenyalar la importància de la conservació que en aquest conveni té un doble sentit, restauració de zones d'aigües lliures, (millora debiotops per ocells) i conservació de races autòctones (en un estat crític de supervivència). Aleshores ja no és estrany trobar cavalls i vaques i desde aquesta pàgina volem donar la benvinguda als nous membres de la família: Na Bufera, Na Maiola, Na Lilla, na Lloreta i en Nadal, els vedells que ha nat ja a S'Albufera. Actualment pasturen al Parc 1 cavall mascle, 5 egues, 1 bou, 14 vaques, 1 vadell i 3 vadelles.

En un futur immediat, aquestes guardes s'incrementaran en varietat i quantitat: un conegut empresari de Can Picafort projecta oferir al Parc una guarda de cavalls "Camargue" (molt especialitzats a pasturar en terres inundades), i una firma comercial, una guarda de vaques de raça menorquina.

NOTICIES DE LA JUNTA

Tal com preceptua el Decret de creació del Parc Natural de S'Albufera i d'acord amb la Llei i Reglament d'Espais Naturals es va procedir a la constitució de la Junta Rectora del Parc. La primera reunió va tenir lloc a Sa Granja el dia 10 de juny del 1988.

Aquesta Junta ha celebrat sessions ordinàries i entre els acords que s'han pres podem destacar: la designació del Dr. Bartomeu Barceló Pons com a membre d'Honor de la Junta, l'aprovació del reglament intern, aprovació del Pla de gestió provisional per 1988, intervenció en la qüestió de les aigües contaminades del torrent de Sant Miquel, urgir la construcció de la Depuradora de Sa Pobla, urgir la inclusió del Parc al Conveni Ramsar, constituir la comissió permanents i el seguiment de la gestió del parc.

JUNTA RECTORA DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA

President: Sr. D. Esteve Bardolet i Jané

Vicepresident: Il·m. Miguel Angel Borrás Llabrés

Vocals: Il·m. Miguel Pascual Amorós (Consell Insular de Mallorca)

Dr. Miguel Duràn Ordiñana (Conselleria d'Agricultura)

Dra. Maria Socias (Conselleria d'Obres Públiques)

Il·m. Antoni Tarragó Azcoaga (Conselleria de Turisme)

D. Mariano España (Conselleria de Cultura)

Sr. D. Miguel Ramis Martorell (Ajuntament de Muro)

Sr. D. Vicenç Soler Reus (Ajuntament de Sa Pobla)

D. Mateo Castelló Mas (Servei de Conservació de la Naturalesa)

D. Luis Berbiela Mingot (ICONA)

D. Gregorio Noceras Serra (Propietaris)

Dr. Climent Picornell Bauzà (Universitat)

D. Miguel Mcmin (GOB - Ecologistes)

Dr. Miguel Morey (Expert)

D. Sebastià Verd (Expert)

Secretari: Joan Mayol (Director Conservador).

CONTROL DE L'ÚS PÚBLIC AL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DE MALLORCA

Període: 1986-1 de maig a 30 d'octubre.

1987-22 de maig a 31 de desembre.

1988-1 de gener a 31 d'octubre.

RELACIÓ DE VISITES SEGONS ORIGEN

ANY	VISITES ESCOLARS		MALLORCA (1)		ESTAT ESPANYOL (2)		VISITANTS ESTRANGERS		TOTAL
	Nº.	%	Nº.	%	Nº.	%	Nº.	%	
1986	1076	23.9	681	15.1	121	2.7	2620	58.3	4498
1987	1952	18.1	2673	24.7	252	2.3	5930	54.9	10807
1988	2237	9.4	4611	19.3	1276	5.4	15715	65.9	23839

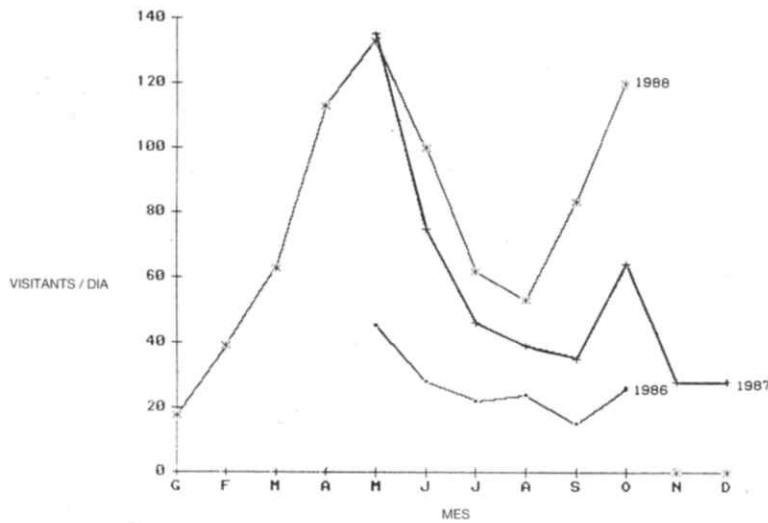
(1) no escolars

(2) no mallorquins

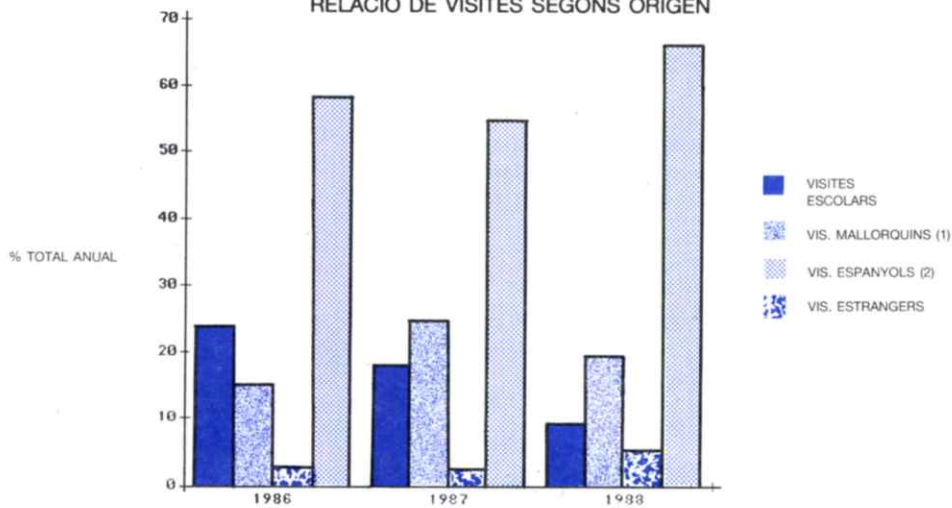
FREQUÈNCIA DIÀRIA DE VISITANTS

MES	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	MITJA
ANY 1986	-	-	-	-	45	28	22	24	15	26	-	-	26
ANY 1987	-	-	-	-	135	75	46	39	35	64	28	28	49
ANY 1988	18	39	63	113	133	100	62	53	83	120	-	-	78

FREQUÈNCIA DIÀRIA DE VISITANTS

RELACIÓ DE VISITES SEGONS ORIGEN

L'ITINERARI DE NATURA DE S'ALBUFERA

ITINERARI DE NATURA DE S'ALBUFERA

Carpeta de l'Alumne _____
 Data _____
 Centre _____

Han aparegut les fitxes escolars que componen l'itinerari de la Natura de S'Albufera. Amb el mateix estil que el de Son Moragues, aquest itinerari pretén donar a conèixer als escolars de cicle mitjà-superior d'EGB una visió general del que és una zona humida. Les deu fitxes tracten de temes tan variats com la formació de S'Albufera, l'aigua, les plantes, els ocells, s'estudien animals concrets com la foça i el moscard i s'introdueix a l'al·lot el concepte de conservació al Parc Natural.

Una breu nota històrica i un glossari completa la carpeta de la qual s'han editat 6.000 exemplars.

Aquest itinerari serà utilitzat per més de 4000 escolars durant el curs 1988-1989, gràcies a l'Ajuntament de Palma, que ha inclòs aquesta oferta al seu catàleg de dinàmica educativa, i ha oferit a les escoles de Ciutat subvencionar el transport i el material de l'excursió. La demanda ha superat les possibilitats dels monitors de la Conselleria d'Agricultura i del propi Parc, però serà possible repetir-la en els curs següents.

GOVERN BALEAR
 Conselleria d'Agricultura i Pesca
 Direcció Gral. d'Estructures Agràries i Medi Natural

S'ALBUFERA DE MALLORCA
 Parc Natural

El Parc ha rebut un donatiu molt interessant: una magnífica col·lecció de fotografies de principis de segle, reunides per D. Andreu Muntaner Darder, a partir de l'arxiu de D. Josep M. Darder i altres. A la imatge, es pot veure la gran roda hidràulica de Sa Roca, i les instal·lacions de la fàbrica de paper.

AVISOS DEL PARC

El Parc Natural de S'Albufera rebrà, durant els mesos d'Abril i Maig del 1989, quatre camps de treball **EARTHWATCH**. Es tracta de grups de voluntaris anglesos i americans que portaran a terme feines d'investigació científica i social sobre el Parc Natural.

EARTHWATCH i el Parc proporcionen l'hostatge i manutenció dels voluntaris, així com la direcció tècnica dels treballs (botànica, zoologia, ecologia, ús públic, etc.).

S'han reservat tres places per estudiants, post-graduats o persones interessades mallorquines per grup, en les mateixes condicions que els voluntaris de Earthwatch.

Els possibles interessats poden sol·licitar informació a la Conselleria d'Agricultura.

SUSCRIPCIONS

"PAPERS DE LA NATURA" és el butlletí informatiu de la Direcció General d'Estructures Agràries i Medi Natural (Servei de Conservació de la Naturalesa). La seva distribució és gratuïta.

D/D^a .....
 amb domicili .....
 D.P. ...., vol rebre els PAPERS DE LA NATURA, Butlletí informatiu de la Direcció General d'Estructures Agràries i Medi Natural.
 ....., a ..... de ..... del 1988
 Signat

Enviar a:
 Unitat de Vida Silvestre
 Conselleria d'Agricultura
 Los Geranios.
 Palma 07002